

Vélemény

DÉNES
FERENC

SPORTKÖZGAZDÁSZ

MEGVALÓSÍTHATÓ
VÁGYÁLOM

November közepén hozta nyilvánosságra a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) az olimpiai mozgalom megújítását célzó 20+20 pontos javaslatát. A tervezetet a NOB jövő heti, monacói ülésén fogadhatják el, ami akár jelentős változásokat hozhat a sportéletbe – és nekünk, magyaroknak is új esélyeket kínál. Ebben a lapban is többször foglalkoztunk már az olimpiai rendezés társadalmi, szervezeti, gazdasági problémáival. Az ismétlést elkerülve csak a sokrétű korrupció állandó kísértetét – nemcsak a rendezési jogok odaitélésében, hanem a programban szereplő sportágak kiválasztásától a rendezési, építési „tanácsadásokon” át egészen országok, sportolók „helyzetbe hozásáig” is –, a túlméretezett program nehézségeit, a sportolói dopping kezelését vagy az egyre erőteljesebb média- és szponzor igényeknek való megfelelési kényszert említjük.

A 40 pont túlnyomó része ezen problémák kezelésére tesz javaslatot, véleményem szerint a többségük inkább kommunikációs jelleggel, kevésbé valós megoldást kínálva. (Persze, átláthatóbban fogunk működni, meg átvilágítjuk a NOB-tagokat, meg tessék együttműködni, akit meg nem kapunk doppingoláson, őt feltesszük a dicsőségtáblára.) A legnagyobb gond azonban az olimpia mint a világ második legnépszerűbb globális sportszórakoztató eseményének egy városhoz kötött megszervezésével van. Kiderült, ma már a gazdaságilag erős országoknak is súlyos terhet jelent a rendezés és az azt kiszolgáló turisztikai infrastruktúra megteremtése. A sportközvéleményben már Peking vélhetően erősen kozmetikázott rendezési költségeinek nagysága is „kiverte a biztosítékot”. Majd jött London, ahol a 2012-es nyári játékok

tényleges költségei négyszerződtek az eredeti tervekhez képest, hogy aztán az idei szocsi téli olimpia 50 milliárd dolláros számlája feltegye az i-re a pontot. De nemcsak a teljes rendezési ráfordítások nagysága drámai, hanem a kialakított megainfrastrukturák jövőbeni kihasználása és

Olimpia több városban

„...régiók, sőt országok együttműködésével megvalósuló rendezéseknek is teret enged.”

működtetése sem fenntartható. Az internet világában újra és újra feltűnnek a korábbi nagy versenyek ma már rommá rohadt helyszínei, és itt nem az ókori görög olimpiai romokról, hanem a 21. században helyszínt adó Athén, sőt Peking lepusztult sportlétesítményeiről is szó van.

A probléma lehetséges kezelését abban látja a NOB, ha a meglehetősen szigorú „egy a város, egy az olimpia” elvet feladva esetenként régiók, sőt országok együttműködésével megvalósuló rendezéseknek is teret enged. A megoldás emlékeztet a 2020-as labdarúgó Európa-bajnokság újszerű lebonyolítására, amelyet 13 városban rendeznek majd meg, s amelyek között ott van az alig több, mint egymillió lakosú Koppenhága és Dublin, vagy éppen a 350 ezres Bilbao.

Ha tényleg érvényre jut a kooperációs elv, az a megvalósítható álmok halmazába terelné a kisebb méretű és gazdasági erejű országok rendezési álmait, így a magyar sport- és politikai elit évtizedes vágyát is egy Magyarországon rendezett olimpiáról. A 21. század eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy változatlan pályázati és rendezési feltételek között egy budapesti nyári olimpia óriási terhet rakna nemcsak a jelenlegi, hanem a következő generációk nyakába is. A terheket a futball-Eb rendezéséhez hasonlóan megosztva, a magyar városokkal, illetve a környező országokkal együttműködve, már sokkal inkább értelmesnek tűnik, és hosszú távon megtérüléssel kecsegtet egy Budapest központú nyári olimpia.

Egyébként csak úgy mondom, Budapest a 2020-as futball-Eb társrendező városa...